

Sygn. akt V U 1277/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 7 lutego 2017 r. w Kaliszu

odwołania D. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 20 września 2016 r. Nr (...)

w sprawie D. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

1. Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 20 września 2016 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującej D. S. emeryturę poczynając od dnia 1 września 2016 r.

2. Zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz D. S. kwotę 180,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

W dniu 08.09.2016 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla D. S..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 20.09.2016 r. w sprawie (...) odmówił odwołującej D. S. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołująca nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 748.) tj. nie wykazała 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od powyższej decyzji w dniu 28.10.2016 r. wniosła odwołanie D. S., w którym podniosła iż wykonywana przez nią praca w okresie od 27.06.1978 r. do 22.05.1992 r. w (...) w O. na stanowisku zbrojarz i operator suwnicy i w okresie od 13.10.1997 r. do 31.12.1998 r. w (...) SAC jako zbrojarz i suwnicowy, na którym to stanowisku wykonywała pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołująca nie udowodniła 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania D. S..

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu rozpoznając sprawę ustalił następujący stan faktyczny

Odwołująca D. S. urodziła się dnia (...) Wykazała staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 20 lat 8 miesięcy i 26 dni. Organ rentowy nie uznał odwołującej okresu pracy w szczególnych warunkach w okresie od 27.06.1978 r. do 22.05.1992 r. w (...) w O. na stanowisku zbrojarz i suwnicowy i w okresie od 13.10.1997 r. do 31.12.1998 r. w (...) SAC jako zbrojarz i suwnicowy.

Odwołująca nie należy do OFE. Odwołująca posiadał status pracownika. Odwołujący obecnie pracuje zawodowo.

W niniejszej sprawie odwołująca zmierzała do wykazania okresu pracy w szczególnych warunkach od 27.06.1978 r. do 22.05.1992 r. w (...) w O. na stanowisku zbrojarz i suwnicowy i w okresie od 13.10.1997 r. do 31.12.1998 r. w (...) SAC jako zbrojarz i suwnicowy.

W okresie od 27.06.1978 r. do 30.11.1993 r. odwołująca zatrudniona była w Przedsiębiorstwie (...) w O.. Zakład zajmował się produkcją elementów betonowych dla potrzeb budownictwa. Ze świadectwa pracy z dnia 30.11.1993 r. wynika, iż odwołująca pracowała jako zbrojarz, pomocnik maszynisty suwnicy. W okresie od 09.10.1992 r. odwołująca korzystała z urlopu wychowawczego. W świadectwie bez daty wskazano, iż odwołująca wykonywała prace w szczególnych warunkach w wymienionym okresie jako zbrojarz maszynista suwnicy. Powołano Wykaz A Dział V ust 4 punkt 2 i ust 3 punkt 8 przepisów Zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 01.08.1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty. Stanowisko zbrojarz wynika z karty obiegowej zmiany z dnia 27.06.1978 r., umowy o pracę z dnia 27.06.1978 r., angażu z dnia 30.04.1979 r., 02.01.1980 r., 20.10.1980 r., 21.05.1981 r., 23.03.1982 r., 28.07.1982 r., 11.01.1983 r. Z karty obiegowej zmiany z dnia 23.05.1984 r. wynika stanowisko pomocnik maszynisty suwnicy, podobnie z pisma o przeniesieniu z dnia 01.06.1984 r. Z pisma z dnia 18.09.1984 r. wynika stanowisko operator suwnicy, podobnie z angażu z dnia 15.10.1985 r., 04.08.1985 r., 10.03.1988 r., 07.05.1988 r., 15.10.1988 r., 19.04.1988 r., 29.06.1989 r., 01.08.1989 r., 02.12.1989 r., 05.01.1990 r., 27.04.1990 r., 29.12.1990 r., 01.08.1991 r., 03.01.1992 r., karty obiegowej zmian z dnia 07.10.1992 r. (od dnia 09.10.1992 r. urlop wychowawczy). Co do odwołującej sporządzono oświadczenia o pracy w szczególnych warunkach: z dnia 30.06.1986 r. na okres od 27.06.1978 r. do 31.12.1985 r. – maszynista suwnicy, następnie bez daty na okres od 01.01.1987 r. do 31.12.1988 r. – maszynista suwnicy,

Zaświadczenie o uprawnieniu do obsługi suwnic kategorii II pochodzi z dnia 07.05.1984 r.

Odwołująca wykonywała pracę jako zbrojarz wykonując zbrojenia słupów oświetleniowych w okresie od 27.06.1978 r. do 22.05.1984 r., a od 23.05.1984 r. do 22.05.1992 r. wykonywał pracę jako operator suwnicy o udźwigu ponad 20 ton. Suwnicą obsługiwała magazyn słupów oświetleniowych na wydziale zakładu – (...).

W okresie od 13.10.1997 r. do 31.12.1998 r. i nadal odwołująca zatrudniona była w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w O., potem (...) S.A w C. Zakład w O.. Zakłady te powstały z przekształceń wydziałów firmy (...). Z zaświadczenia z dnia 10.03.2001 r. wynika, iż była to praca na stanowisku suwnicowy, operator maszyn produkcyjnych, zbrojarz. W dniu 06.06.2016 r. co do okresu zatrudnienia od 13.10.1997 r. do 31.12.1998 r. (...) S.A. wystawił odwołującej świadectwo pracy w szczególnych warunkach na stanowisku suwnicowy – operator maszyn produkcyjnych. Wskazano Wykaz A Dział V punkt 3 poz. 9 Zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 01.08.1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz

do wzrostu emerytury lub renty. W drugim świadectwie z dnia 26.09.2016 r. wskazano inne oznaczenie działu – Wykaz A Dział V poz. 3 punkt 8 wskazanego wyżej zarządzenia. W umowie o pracę z dnia 13.10.1997 r. wskazano stanowisko suwnicowy operator maszyn produkcyjnych. Podobnie w umowie o pracę z dnia 02.01.1998 r., z dnia 01.04.1998 r. Z angażu z dnia 25.09.1998 r. wynika stanowisko zbrojarz suwnicowy. Z umowy o pracę z dnia 01.01.1999 r. wynika stanowisko suwnicowy – operator maszyn produkcyjnych – zbrojarz.

W okresie tej pracy od 13.10.1997 r. do 31.12.1998 r. odwołująca wykonywał pracę maszynisty suwnicy o udźwigu ponad 20 ton.

Odwołująca wykonywała prace zbrojarskie w okresie od 27.06.1978 r. do 22.05.1984 r. oraz pracę maszynisty suwnicy w okresach od 23.05.1984 r. do 22.05.1992 r. i od 13.10.1997 r. do 31.12.1998 r.

(dowód: zeznania odwołującej, zeznania świadków Z. W., E. K., J. S., akta osobowe odwołującej)

Jako praca w szczególnych warunkach wymienione zostały w wykazie A Dział V poz. 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, prace betoniarskie i zbrojarskie, natomiast w Dziale V poz.3 mieszczą się prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych.

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymagał także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Warunek rozwiązania stosunku pracy nie obowiązuje od dnia 01.01.2013 r.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołująca ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 55 roku życia. Odwołująca osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...)r. Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołująca wykazała okresy składkowe i nieskładkowe za okres ponad 20 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w

szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawca odwołującej jeśli chodzi o (...) obecnie nie istnieje. Odwołującej wystawiono świadectwa pracy w szczególnych warunkach za sporny okres.

Zgodnie z orzecnictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującej wystawiono świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach za sporne okresy.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołująca wykonywała pracę w szczególnych warunkach. Odwołująca wykonywała prace zbrojarskie w okresie od 27.06.1978 r. do 22.05.1984 r. oraz pracę maszynisty suwnicy w okresach od 23.05.1984 r. do 22.05.1992 r. i od 13.10.1997 r. do 31.12.1998 r.

Odwołująca wykazała okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołująca spełniła zatem warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc. Sąd orzekł jak w wyroku o zmianie zaskarżonej decyzji i przyznaniu odwołującej emerytury od dnia 01.09.2016 r. O kosztach orzeczono w myśl art. 98 kpc.